

תפילה והודאה

בכניסת ספר זה לבית המדרש אתפלל שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי²⁷, ולא אקפיד כנגד חברי, ולא חבירי יקפידו כנגדי, שלא נאסור את המותר ולא נתיר את האסור ונמצאתי מתבייש לעולם הזה ולעולם הבא²⁸.

ומודה אני לפניך ששמת חלקי²⁹ ונתת חלקי³⁰ מיושבי בית המדרש וכו'.

תודה לכל השותפים בהכנת הספר – כל אלה שתמכו הגיהו יעצו וסייעו. תודה לשיבת מרכז הרב שאני זוכה לחסות בצילה. תודה לחברי מכון הירושלמי, ולרב אברהם בל"ס העומד בראשו, שבבקיאותו הרבה באגדות הירושלמי סייע לי רבות. תודה לרב יחיאל בויס, לרב יעקב שפונגין, לרב שלמה קניגסברג ולר' אסא אלדר על הערותיהם. תודה מיוחדת לרב יוחנן לובין שקובע ברכה לעצמו על מסירותו הרבה, עינו הפקוחה וסברתו הישרה. תודה לרב אריאל בן דוד, לרב יונתן ויסנברג, לרב אליעזר טוויק ולרב דן עשוש על עצותיהם והצעותיהם. ותודה לרעייתי, נשים במאי זכין וכו', שבזכותה ובמסירותה אני זוכה ללמוד וללמד.

בספר ממין זה בוודאי מצויים חסרונות השמטות וטעויות, בין טעויות בדבר משנה ובין טעויות בשיקול הדעת, ואשמח ואודה לכל מי שיעמידני על האמת³¹, לקבל שכר על הדרישה ועל הפרישה.

ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם ראשונים כבני אדם וכו'. ומה שעשתה חכמה עטרה לראשה, תעשה ענווה עקב לסוליתיה.

²⁷ בבלי ברכות כח:

²⁸ ירושלמי ברכות פ"ד ה"ב [לג].

²⁹ בבלי שם.

³⁰ ירושלמי שם.

³¹ רק אחת שאלתי ואבקש מן המבקרים: על דברי הירושלמי (שבת פ"א ה"ב [ו:]) "כל האומר שמועה מפני אומרה יהא רואה בעל השמועה כאלו הוא עומד כנגדו", כתב העלי תמר (עמוד ו בדפיו, ד"ה והנה) "שאז ידייק היטב לרדת לעומק כוונת המחבר, ולא לדחות דעתו בנקל, וכן לא להעמיס בדבריו מה שלא עלה על דעתו מעולם, שהרי בעל השמועה עומד נגדו ומוחה נגד כל ניסיון ממין זה. ומכאן אזהרה חמורה למבקרי ספרים שיעיינו הדק היטב עד שחורצים משפטם על ערך הספר וחשיבותו".